Bilag, december 2025

Opsamling fra inddragende proces om udvikling af Nykøbing bymidte og Grundtvigsskolen

Invitationer og deltagelse:

Til den borgerinddragende proces på Grundtvigsskolen blev invitationer udsendt som breve via E-Boks til borgere og erhverv indenfor byzonen, svarende til ca. 7300 invitationer. Desuden har der været opsat opslag / plakater i vinduerne i butikker samt information og invitationer på sociale medier m.m.

Inddragelsesprocessen startede med to møder med lokale kulturledere og erhvervsaktører i bymidten, hvor der samlet deltog omkring 50 personer.

På borgermødet var der ca. 90 deltagere.

På Borgernet er der kommet 31 indlæg med deltagelse fra 4 personer, hvor 1 person (Kurt Sørensen) har skrevet samtlige indlæg og 3 har kommenteret.

Samtidig med kommunens høringsproces er der foretaget en høring lokalt af Kurt Sørensen i bymidten. bemærkninger fra denne høring er også indarbejdet i dette høringsnotat. Han skriver om høringen

"… skønnes at være 50-75 personer, heriblandt også nogle sommerhusfolk der engagerer sig i deres handels- og besøgs by. Forslag er modtaget i perioden august-oktober i år."

Samtlige indkomne inputs er offentliggjort på borgernet.

Inddragelsesprocessen viser et stort engagement og en bred enighed om retningen:

Nykøbing bymidte skal være en **åben, grøn og levende bymidte**, hvor **kultur, fællesskab og tilgængelighed** går hånd i hånd.

Forbindelserne mellem byens nøglepunkter – Algade, Grundtvigsvej, Svanetorvet, Grundtvigsskolen og Præstevænget – skal styrkes, og byens rum skal udformes til **ophold, leg, læring og liv**.

Grundtvigsskole-området ønskes, udover at huse Museum Vestsjælland udviklet som et åbent og tilgængeligt kreativt og socialt samlingspunkt – et moderne *Folkets Hus* med plads til kultur, bevægelse og fællesskab gennem aktiviteter som aftenskole, kulturskole, udstillinger, café, værksteder og udearealer, der inviterer til leg, læring og samvær.

Der er indkommet en lang række idéer, ønsker og forslag til, hvordan Nykøbing bymidte kan blive grønnere, mere levende og bedre forbundet. Der var et fælles ønske om at styrke byens fællesskab, skabe aktiviteter for både unge og ældre samt gøre bymidten til et attraktivt sted at færdes, handle og opholde sig.

Nedenfor er bemærkningerne sammenfattet og grupperet i hovedtemaer for at give et samlet overblik over de gennemgående tanker og forslag.

Handleplan:

Borgernes inputs bruges sammen med input fra erhvervsliv og kulturaktører som udgangspunkt for en handleplan, der skal skabe fremdrift i den næste etape af projektet: Vision og synlighed.

Opsamling af inputs:

Kultur, kunst, fællesskab og lokalsamfund

Der var stor opbakning til at udvikle **kulturelle mødesteder** og skabe liv gennem kunst, kultur og fælles aktiviteter.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Kultur som drivkraft for fællesskab og levende bymidte Nykøbing skal ses og opleves som kulturby med klar visuel identitet. Fokus på Algade, som det der forbinder kultur og erhverv. Udvikle bymidten til et levende og attraktivt område med handel, caféer, kultur og rekreative muligheder. Øge antallet af events og arrangementer, der kan kombineres med spisning og shopping i byen.	Det anbefales, at bemærkningerne om Kultur og fællesskab indarbejdes som centrale elementer i visionen. Det anbefales, at bruge kunst i bymidten som et element i "åbningstrækket". Det anbefales, at der nedsættes en projektgruppe der arbejder med bymidtens identitet.
Fysiske tiltag i gaderummet Anvende kunstneriske og stærke visuelle virkemidler i bymidten, herunder farvede belægninger, udsmykning og streetart og etablere kunstneriske installationer. Klar visuel profil - Opsætte små tavler eller "snublesten" ved offentlige pladser for at formidle steders og bygningers historie, og tydelig skiltning til centrale funktioner som Grundtvigsskolen samt en plakatsøjle til annoncering af arrangementer	Åbningstrækket skal også synliggøre kulturtilbud i byen. Det anbefales at der nedsættes tilsammen 2 projektgrupper: • én der arbejder for bymidtens identitet Projektgruppen skal komme med oplæg til visionen og arbejde for visionen virkeliggørelse. • Én der arbejder på at udvikle midlertidige aktiviteter i bymidten Projektgrupperne nedsættes i samarbejde med repræsentanter fra kulturledere og Erhvervsforum.
Nye kulturtilbud Etablering af børnekulturhus med værksteder inden for dans, drama, musik, foto og keramik (evt. på Grundtvigsskolen).	Det anbefales at undersøge om der kan laves midlertidige afprøvninger med børnekulturtilbud på Grundtvigsskolen. Det undersøges om der vil kunne skabes fælles lokaler og faciliteter til brug for Kulturskole efter Museets lukketid.
Organisering og Samarbejde Styrke samarbejdet mellem Grundtvigsskolens aktører og Teater, Bibliotek, Kulturhus, Geoparken og øvrige aktører. Udvide borgerinddragelsen, blandt andet via lokale borgerråd for byens lokalsamfund. Oprette et eventråd, der samler aktører i bymidten og resten af Nykøbing og koordinerer byens aktiviteter og tilbud. Udforme kampagner og fælles tilbud, der skaber sammenhæng og flow mellem bymidten og skoleområdet, fx "køb noget i Algade og få et tilbud på Grundtvigsskolen". Etablere en samlet kommunikationskanal, der formidler aktiviteter i Nykøbing og på tværs af kulturinstitutioner, detailhandel og byrum – til både borgere og turister, året rundt, eventuelt understøttet af infotavler.	Se forslag om projektgrupper ovenfor. Det anbefales **ikke,** at nedsætte lokale borgerråd på nuværende tidspunkt. På et senere tidspunkt kan der blive behov for at etablere borgergrupper i forbindelse med konkrete initiativer eller aktiviteter, f.eks. på gågaden og Grundtvigsskolen.
Sammenhæng og planlægning Udarbejde en helhedsplan for bymidten, der samler handel, kultur og byrum under én vision.	Det anbefales, at første skridt bliver at fastsætte den overordnede retning med visionen. På den

Grundtvigsskolen bør indtænkes strategisk i planen, så ressourcer prioriteres effektivt. Forslag om bevarende lokalplan for midtbyen, herunder istandsættelse af kulturhus, bankbygninger og stræder.	baggrund tages der stilling til det konkrete behov for ændring af plangrundlag mv.
Identitet og kulturarv Fremhæve byens historiske og arkitektoniske kulturarv som ressource til fortælling, æstetik og stolthed. Renovere og harmonisere husfacader, herunder skilte. Kirke, torve, havn og små stræder skal fremstå tydeligere i bybilledet. Fokus på autentisk kulturarv: Isøre Ting, vikingetid, middelalder og kunsthistorie. Butikslokaler kan anvendes som købstadsmuseum med tegninger, bykort, gamle fotografier og modelleringer.	Det anbefales, at visionen for bymidten skal tage afsæt i at sikre og styrke bymidtens kulturhistorie, med afsæt i indkomne bemærkninger. Det anbefales at en bygningsrenovering af Bibliotek og Pakhus sker uafhængigt af Grundtvigsskole-projektet og bymidteprojektet. Henvendelsen videresendes til ejendomsteamet.
Kommunikation generelt	Det anbefales, at der udarbejdes en kommunikationsplan der understøtter handlingsplanen.

Grundtvigsskolen

Grundtvigsskoleområdet ønskes udover Museumsfaciliteter udviklet som et åbent og tilgængeligt kreativt og socialt samlingspunkt – et moderne *Folkets Hus* med aktiviteter 24/7 og plads til kultur, bevægelse og fællesskab gennem aktiviteter som foreninger, aftenskoler, lokalarkiv, kulturskole, udstillinger, værksteder, kontorfællesskab og rekreative udearealer, der inviterer til leg, læring og samvær.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Kulturelt og socialt samlingssted Etablering af *Folkets Hus* / aktivitetshus som kreativt og socialt samlingspunkt. Projektet skal være åbent og fleksibelt med plads til fællesskab, kultur, iværksætteri og eventuelt boliger, samt skabe sammenhæng og liv i hele byen – ikke fungere som et enkeltstående institutionsprojekt. Fokus på aktiviteter for alle aldersgrupper, inkl. børn, familier, fritids- og hverdagsborgere, med mål om 24-7 aktivitet. Tilbyde både formelle og uformelle mødesteder, indendørs og udendørs.	Det anbefales, at visionen tager afsæt i at Grundtvigsskolen skal omdannes til et kulturelt og socialt samlingssted – som et "Folkets Hus", med afsæt i Museets oplæg.
Aktiviteter og midlertidige initiativer Temauger og temadage med fokus på kunst, mad og musik, kombineret kultur/erhverv. Arrangementer som *Nat i Nykøbing*, lysfester, open-air bio, pop-up butikker, kreadag, børne-dyrskue og pop-up caféer. Markeder med lokale producenter, fx torvedag og madmarkeder. Samarbejdsprojekter mellem museum, teater, BOK og butikker i gågaden. Kommunikation og synlighed af aktiviteter på museumsområdet prioriteres.	Det anbefales, at der nedsættes en projektgruppe med aktører fra kultur og erhvervsliv til at udvikle midlertidige aktiviteter. (se ovenfor) Det anbefales at der afsættes en mindre pulje til aktiviteter. Det anbefales, at der laves en kommunikationsplan.

Funktioner og bygninger Blandet bykvarter med boliger, park og kulturelle funktioner. **Museum**: Særudstillinger, faste udstillinger, museumsaktiviteter inkl. skoletjeneste, Geopark-velkomst og formidlingscenter. Værksteder til brug i dagtimer for skoletjeneste, eftermiddagstimer for kulturskole og aftentimer som åbne værksteder. Tilbud året rundt til flere målgrupper med fokus på tilgængelighed fysisk, psykisk, socialt og aldersmæssigt. **Uddannelses- og fritidsfaciliteter**: Aftenskole, højskole, kulturskole, udstillingsområder, og værksteder for børn og unge. **Kontorfællesskab og velkomstcenter**: Museum, Visit Odsherred, Geopark og Erhvervsforum, lokalhistorisk arkiv med tilhørende lokaler. **Andre funktioner**: Familiehus, frivilligcenter, bosætningsbutik (tidligere SFO), koncertsal til 150 personer, åbne værksteder, børnekulturhus/kulturskole, festlokaler til udlejning, boliger (bofællesskab, artist-in-residence, bynære ferieboliger).	Status: Der er igangsat en bygningsanalyse, som skal afklare, hvordan bygningerne kan tages i brug samt hvorvidt en nedrivning af dele af bygningerne er nødvendig. Det anbefales, at styregruppen med afsæt i museets oplæg udarbejder en fælles vision for fremtidens museum med kunst, kultur og geoparkformidling herunder afklaring af arealbehov og museumsfunktioner. F.eks. samle administrationen for Geopark, Visit Odsherred og Museum Vestsjælland, evt. i et fælles velkomstcenter, med kontorfællesskab og andre funktioner. Det anbefales at styregruppen som oplæg til visionsarbejdet drøfter om der skal arbejdes med at undersøge muligheder for udlejning og andre kommercielle aktiviteter. Herunder også om der skal arbejdes videre med boliger i området. Det anbefales at afprøve midlertidige aktiviteter i samarbejde med erhvervsliv og kulturaktører. Der bør udvikles en prioritering af midlertidige funktioner baseret på bygningsanalysen og parallelt med visionsarbejdet. Herunder anbefales det at undersøge mulighederne for midlertidige afprøvninger med børnekulturtilbud.
Forslag til udearealer Etablere en grøn bypark. Skabe legeplads, ramper og fjerne hegn for bedre adgang. Sikre åbne og tilgængelige områder med gennemgang.	Det anbefales, at der arbejdes med midlertidige grønne opholdsmuligheder i skolegården i samarbejde med Museet. Det anbefales, at arbejdsgruppen sammen med museet arbejder med synlighed af muligheden for at bruge og opholde sig i området.
Bygningsændringerne Einar Andersens bygninger vurderes som bevaringsværdige. Senere tilbygninger, som f.eks. 50'er-bygningen, kan fjernes for at skabe bedre forbindelse og erstattes med træer og buske. Alternativt forslag: give 50'er-bygningen ekstra højde.	Det anbefales, at der med udgangspunkt i bygningsanalysen skal undersøges, om skolebygningen (50/60'er) bør renoveres, eller om en nedrivning er nødvendig. Bygningsanalysen kan desuden danne vidensgrundlag for en arkitektkonkurrence, på baggrund af hvilken den endelige beslutning om renovering eller nedrivning træffes.
Yderligere overvejelser Integration af kommercielle og offentlige aktiviteter. Identificere behov og tilbud for unge i byen. Udvikle en unik vision for området som helhed.	Det anbefales at inddrage de unge via skolerne. Det anbefales at formidle aktiviteter for unge via både skole og UiO.

Liv, handel og erhverv

Flere forslag handlede om, hvordan bymidten kan gøres mere **levende, attraktiv og økonomisk bæredygtig**.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Overordnet fokus Styrke handelslivet og skabe et mere aktivt byliv i gågaden.	Det anbefales, at der som led i visionsarbejdet føres en dialog med bygningsejerne om

Butikker Sikre billigere huslejer. Bevare butikkerne på Grundtvigsvej. Anvende tomme butikslokaler midlertidigt til udstillinger, kunst eller livsstilsbutikker.	huslejepriser, muligheder for fremtidig anvendelse m.v.
Øvrige funktioner Supplere erhvervsudbuddet med showrooms. Skabe flere overnatningsmuligheder, f.eks. gæstehuse der kombinerer overnatning og oplevelser.	Det bemærkes, at mulighed for showrooms håndteres som en del af kommuneplanrevision. Der er i dag mulighed for at etablere hoteller mv. i bymidten, så det er begrænset, hvad kommunen har af redskaber.
Sikre gratis brug af gågaden for erhverv og tydeligere adgang for kunder – f.eks. gennem kommunale stadepladser til små erhverv, kunst og streetfood.	Det anbefales, at styregruppen tilslutter sig billigere brug af gågadens arealer for erhverv. Det er i dag Odsherred kommune der udlejer gågaden.
Arrangementer og aktiviteter Flere arrangementer på Torvet og i Ahlgade, herunder markedsdage, sundhedsdag, foreningsdag og streetfood-events. Etablering af et høstmarked med lokale producenter samt et ugentligt loppetorv på Nytorv. Aftenarrangementer for at skabe liv efter butikkernes lukketid. Temauger med aktiviteter koblet til skoleområdet og udvidede åbningstider i butikker og caféer. Fælles events mellem kultur- og erhvervsaktører i gågaden og på skoleområdet. Udvikling af vinteraktiviteter, så byen også er attraktiv for borgere i hele Odsherred i de mørkere måneder.	Det anbefales, at der iværksættes hurtige, synlige og praktiske tiltag – herunder et åbningstræk og relevante begivenheder – samtidig med, at der arbejdes parallelt på mere langsigtede indsatser. Det foreslås desuden, at dette forankres i projektgruppen på tværs af erhverv og kultur, og at der undersøges behov for at tilknytte en rådgiver til at facilitere processen.
Markedsføring af Algade og lokale produkter.	Denne opgave ligger umiddelbart uden for projektet, men hos Nykøbing sj. erhverv

Byrum, ophold og forskønnelse

Et meget stærkt ønske var at gøre bymidten **grønnere, smukkere og mere opholdsvenlig**. Behovet for steder og aktiviteter for **børn og unge** blev fremhævet mange gange.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Generelle bemærkninger Etablere flere opholdszoner med bænke og grønne elementer, så byrummene inviterer til både ophold og bevægelse. Sikre, at gågaden og Torvet fremstår som levende samlingssteder – også om aftenen og natten. Aktivere passager og små rum i bymidten, så de bliver en del af bylivet. Forkorte hovedgaden og omdanne Torvet til et område med legeplads og opholdsmuligheder. Skabe flere rekreative og praktiske faciliteter for børnefamilier. Udvikle gågaden som en visuel attraktion – et sted der inviterer til fotos og fungerer som et "Instagram-spot". **Grønne elementer og træbeplantning** Plantning af flere træer i bymidten, bl.a. langs Svanetorvet, Storetorv, Bibliotekstorvet, den inderste del af Vesterbro, Grundtvigsvej, Grønnestræde, Kirkestræde og Havnegade.	Det anbefales, at der udarbejdes en vision for bymidten med fokus på visuel identitet som kultur- og handelsby, og at der nedsættes en projektgruppe på tværs af kultur og erhverv, der kommer med oplæg. Det anbefales, at der arbejdes med hurtige, synlige og lavpraktiske tiltag og begivenheder og parallelt med mere langsigtede tiltag. Det anbefales, at de forskellige indsatser prioriteres i projektgrupperne med udgangspunkt i visionen.

Etablering af træbeplantning ved parkeringspladserne Brændergården og Holst Have/Odsherred Teater. Retablering af Bysøen som bypark med træer og bænke. Sikre, at grønne områder er synlige, tilgængelige og udnyttes bedre, både rekreativt og som klimatilpassede løsninger. **Storetorv** Udforme torvet som et attraktivt opholdsmiljø med træer, ny belysning, bænke, blomster, legeplads og/eller et grønnere byrum; evt. med vandskulptur. **Præstevænget** Etablere lege- og opholdsarealer, fri frugthave, sansehave samt muligheder for markeder og cirkus. **Grundtvigsvej** Udvikle byrum med legeplads. **Svanetorvet** Etablere toiletter, elektroniske tavler, grønnere udtryk samt nedsat hastighed. **Algade** Opsætte små pavilloner og cafémøbler samt skabe mere ly og læ for natteravne. **Havnevej** Integrere Havnevej som en del af bymidten og fortætte området med boligbebyggelse. **Holtes Plads** Omlægge pladsen foran kirken med brostensbelægning og ensretning samt reducere trafikken. **Svanetorvet** Lave p-pladsen på Svanetorvet om til en lommepark /legeplads (bytte p-areal med det grønne areal på Præstevænget). Eller lave lommeparken på midten af Svanetorvet i forbindelse med passagen.	
Aktiviteter for børn og unge Samarbejde med **skateforeningen** og lokale initiativer. F.eks. **Indendørs skatepark** og løbehjulsramper. Kulturfritidstilbud til børn og unge – værksteder.	På baggrund af bygningsanalysen sættes gang i en kvalificering og prioritering af projekter i projektgruppen herunder inddragelse af unge.

Forbindelser

Der peges på behovet for en tydelig, attraktiv og oplevelsesrig forbindelse mellem Grundtvigsskolen og bymidten. Det indebærer bedre fysisk og visuel sammenhæng, herunder beplantning, opholdsrum, belysning, kunst, aktiviteter og klar wayfinding.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Der mangler i dag en tydelig og attraktiv fysisk forbindelse mellem Grundtvigsskolen og	Det anbefales, at der arbejdes på at skabe synlighed og sammenhæng til skoleområdet,

bymidten, der kan fungere som en oplevelsesrute og binde byens funktioner sammen, ved hjælp af beplantning, opholdssteder, god belysning, kunst, udeservering og andre aktiviteter. Det foreslås at ressourcer fra Frie bymidte målrettes dette, samt at sikre en klar plan. Der er ikke i dag en direkte visuel forbindelse mellem Algade og Grundtvigsskolen. Dialog med ejere om adgang og forbindelser Inddrage ejere og butiksejere, lejere i udvikling af byens passager og forbindelser Der skal arbejdes med de to hovedlinjer Grundtvigsvej, Passagen overfor Teatret, Passagen ud mod Svanestræde, Svanestræde (og Billes vej og Algade) Knudepunktet på Algade er det lille torv, der leder op ad Grundtvigsvej (kunne få et navn der underbygger forbindelsen)	skiltning og andet der viser vej og angiver naturlige forbindelser. Det anbefales, at der udvikles og afprøves f.eks. temaruter, geooaser. (geopark og museum) Det anbefales, at indsatser koordineres med arbejdet med Bymidten
Forbindelser der skaber oplevelser og identitet Skabe fysisk og visuel sammenhæng hele vejen rundt fra Algade til Billes vej ved en formidlingsrejse /oplevelsesrute/byvandring. Navngive forskellige ruter, der binder bymidten og Grundtvigsskolen sammen, og med resten af byen. Ruter der inviterer til at opleve byen, med forskellig hastighed og ambitionsniveau. Ruter med forskellige temaer og længder. Samlet identitet på skilte, rutemarkører og vejvisning Visuelt overraskende elementer i belægning, i luften, med farver, lys o.a. viser vej og peger på forbindelser. Lave wayfinding i belægningen eller med lys langs Grundtvigsvej. Opsætte skiltning i starten af Grundtvigsvej tæt på Algade.	Det anbefales at udvikle og afprøve forskellige formater og eksperimentere med midlertidig vejvisning samtidig med der arbejdes med en visuel identitet (i samarbejde med Projektgruppen for bymidten)

Trafik, parkering og tilgængelighed

Flere grupper pegede på behovet for **bedre parkering, tryg trafik og overskuelige regler**.

Ideer og input	Administrative bemærkninger
Parkeringspladser: Etablering af nye parkeringspladser ved Billes vej og stationen (gl. remise). Indførelse af parkering på Storetorv i vinterperioden. Etablering af parkeringskælder som alternativ til fjernelse af pladser.	Det anbefales, at parkering på den korte bane skal så vidt muligt rummes indenfor eksisterende udlæg. Men at der som led i det endelige projekt skal laves en samlet plan for trafikafvikling og parkering i området.
Ensartede parkeringsregler og tydelig skiltning i bymidten. **Opsætning af elektroniske infotavler** og parkeringshenvisninger.	Parkeringsregler drøftes med trafik. Men håndteres udenfor denne styregruppe.
Ensretning af Svanetorvet for at lette adgangen. Åbne den midterste del af Algade for biltrafik som i Sorø/Holbæk/Christiansfeld Åbne flere passagemuligheder fra Skoleområde til Algade	Seneste forsøg med ensretning af gader i bymidten i Vig og Asnæs har ikke været populære. Det anbefales, at der **ikke** sættes gang i trafikafprøvninger før der foreligger en nærmere idé til håndtering af parkering fra Grundtvigsskoleprojektet.

Omlægning af trafikken i Kirkestræde for at reducere gennemkørsel via ny vejføring.	
Lukke af for gennemkørsel på tværs af Grundtvigsvej mellem de to parkeringsområder.' Lave en lang oplevelses-/legeplads på Grundtvigsvej Første del af Grundtvigsvej kan inddrages til midlertidige aktiviteter.	Det anbefales, at der overordnet set arbejdes strategisk med trafik, p-pladser, mulighed for lukning af områder etc. samtidig med der iværksættes forsøg m. f.eks. lukning. Arbejdsgruppen kan have opgave, med oplæg og inddragelse af relevante personer.